

PATIEMS MAŽIAUSIEMS

ŽAIDIMAI SU VIENERIŲ-DVIEJŲ METŲ VAIKELIAIS

Antrieji vaiko gyvenimo metai yra labai reikšmingi kalbos įgūdžių vystymuisi. Sukurkite namuose aplinką, organizuokite žaidimus, kurie skatintų šį procesą.

Būdamas 1,5 m. mažylis taria visus balsius (nors ne visada aiškiai). Jis gali ištarti ir daugelį priebalsių. Taigi, „lipdosi“ pirmieji žodeliai. Smagu!

Padėkite vaikučiui, vadindami daiktus tikrais vardais, kuo daugiau aiškiai, gyvai ir natūraliai kalbėdami.

Prasideda smalsiukų amžius: noras pažinti bei veikti ne tik su žaislais, bet ir su įvairiais daiktais; troškimas sužinoti, kas yra čia ir kas ten. Mes, suaugusieji, turime tai pastebėti ir skatinti, o ne drausti.

Šiuo amžiaus tarpsniu vaiko kalbos lavinimas, mąstymo ugdymas – vyksta natūraliai, todėl tyrinėti aplinką leiskite visada, o žaisti pakvieskite, kai jis ims nuobodžiauti. Patikėkite, keletą kartų pažaidę su vaiku, padėsite jam išmokti žaidimo modelį: lėlės rengimas, maitinimas, namo statymas ir pan.

Iš pradžių vadovaukite žaidimui, žaiskite kartu, vėliau tuos žaidimus vaikutis jau mokės žaisti vienas.

ŽAIDIMAI, LAVINANTYS KALBĄ PARODYK

Mokykite vaikutį parodyti savo veido ir kūno dalis. Po to pasiūlykite jį atrasti pas katytę ar šuniuką. Tokio amžiaus vaikai vartoja daug savų žodžių. Katytę jie vadina „miau-miau“, šuniuką - „au-au“. Jūs kalbėkite vaikui suprantama kalba, bet kartkartėm įterpkite ir tikrus daiktų pavadinimus.

LĒLĒS VIEŠNAGĒ

Paimkite lėlę ir vaidinkite su ja, rodykite įvairiausius judesius, pasakokite: „Pas mus atėjo lėlė, ji pasibeldė „tuk-tuk“. Lėlė dainavo „lia-lia-lia“. Ji pavargo. Užsimanė miego. Paguldykim ją „liūlia-liūlia“, „a-a-a-a pupa“.

Kad mažylis gerai įsidėmėtų, parodykite vaidinimą kelis kartus. Po kiek laiko jis pats bandys žaisti panašius žaidimus

KAS PIEŠINĖLYJE?

Rodykite knygutėje nupieštus daiktus. Vėliau klauskite – „parodyk kur?... traukinukas, kėdė, gėlytė“ ir pan. Prašykite, kad vaikas tuos pačius daiktus parodytų kambaryje.

AIDAS

Suvyniotą kuo didesnę popieriaus lapą ar „tūtą“ nuo popierinio rankšluosčio paverskite „mikrofonu“. Tarkite į jį įvairius garsus, skiemenis ar žodelius (po vieną). Keistu skambėjimu susidomėjęs vaikas pats bandys kalbėti į „mikrofoną“.

ŽAIDIMAI, LAVINANTYS RANKŲ JUDESIOUS IR KOORDINACIJĄ

VIENA Į KITĄ

Duokite savo atžalai kelias skirtingo dydžio dėžutes. Parodykite, kaip mažą dėžutę galima įdėti į didesnę. Vieną į kitą galima dėlioti plastmasines stiklines.

PIRAMIDĒ

Mokykite maustyti piramidės žiedus. Iš pradžių svarbu išmokti numauti, užmauti žiedą ant strypelio, vėliau – dėti žiedelius nuo didžiausio iki mažiausio.

ATIDARYK IR UŽDARYK

Duokite mažyliui vieną dėžutę ir daug skirtingo dydžio dangtelių, tegul suranda, kuris dangtelis tinka. Tam gali pasitarnauti ir puodai... ☺

DĒŽUTĒ SU IŠPJOVOMIS

Tėveliai skundžiasi, kad mažiesiems pabosta žaislai. Iš tiesų, tam tikrą laikotarpį juos traukia natūralūs daiktai.

Tad paimkite kietą popierinę dėžutę, pavyzdžiui, nuo kavos. Vienoje jos sienelėje išpjaukite įvairaus dydžio angelių, priklausomai nuo to, kokių formų ir dydžių kaladėlių, akmenukų, kaštonų ar buteliku dangtelių turite. Tegul pabando jas sudėti per išpjautas angeles.

RANKYČIŲ ŠOKIS

Patrinkite delniukus braukydami juos aukštyn ir žemyn. Tarp delnų „pakočiokite“ pieštuką ar pasukiokite graikišką riešutą, kaknkorėžį. Vaikutis mielai pamėgdžios ne tik judesius, bet ir tariamus garsus, pvz., idi-idi ar a-ta-ta ir pan.

MENININKAS

Parodykite, kaip rankoje laikyti lazdelę ir ja ant žemės braižyti įvairias linijas. Supažindinkite su pieštukais, leiskite išmėginti kitas neįprastas rašymo, piešimo priemones.

ŽAIDIMAI, LAVINANTYS FANTAZIJĄ IR KŪRYBINGUMĄ

STATYBOS

Iš spalvotų kaladėlių statome vienspalvius ir įvairiaspalvius bokštus, namus ir ką tik sugalvojame.

KELIAS Į NAMELĮ

Pasakokite, kad lėlė nori eiti namo ar miegučio. Todėl reikia pastatyti kelią ir namą ar lovą.

LĒLĒ SVEČIUOJASI

Pastatykite dviems lėlėms skirtingų spalvų namelius ir sujunkite juos takeliu. Tegu lėlės eina viena pas kitą į svečius, kalbasi, dainuoja.

ŽAIDIMAI, LAVINANTYS JUDESIOUS

EINAME TAKELIU

Nupieškite ant smėlio (ar sniego) takelį. Jo gale padėkite kamuoliuką ir paprašykite vaiko paimti jį.

ŽYGIUOJAM

Skatinkite mažylį peržengti per lazdą, šaką, žemai ištemptą virvelę.

PELYTĖS URVE

Patenkinkite vaiko norą šliaužti. Tegul įsivaizduoja, kad jis – pelytė (o gal ir su uodega), o po stalu -pelytės urvas....fantazuokite į valias. Bus linksma abiems.

KAS KAIP EINA?

Mažyliui bus įdomu ir linksma, jeigu imituosime gyvūnų elgseną. Pavyzdžiui, kartu su juo šokinėsime, liuksėsime kaip varlytė, plasnosime kaip paukštėlis, sėlinsime kaip katytė... Tam labai tinka knygelės, kuriose daug veiksmo, tinkamo pamėgžioti.

Tėveliams rekomenduojama literatūra:

1. L. Tamošiūnienė. "Mamytėms ir vaikučiams", Vilnius: Asveja, 1997.
2. L. Tamošiūnienė. ir kt. "Žaiskime kartu", Vilnius: Asveja, 1998.
3. L. Tamošiūnienė. "Pažink savo vaiką", Kaunas: Ūkininko patarėjas, 1999.
4. J. Beržinskienė. "Mano mergaitės", Vilnius: Asveja, 1998.
5. T. Helbiurgė, J. Vimpfenas. "Pirmosios 365 dienos. Kūdikio vystymasis", Vilnius: Avicena, 1998.

Paruošė logopedė metodininkė Lina Kurlianskienė